

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Šiaulių Dainų progimnazijos (toliau – progimnazija) darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir progimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Švietimo pagalba** – tai specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

3.2. **Informacinė pagalba** – priemonių visuma, kuri garantuoja nuolatinę ir prieinamą informaciją apie reikiamo išsilavinimo ir kvalifikacijos įgijimo galimybes.

3.3. **Mokymosi pagalba** – mokytojų teikiama pagalba, kuri integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia ji mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.

3.4. **Psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant.

3.5. **Socialinė pagalba** – tai siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis visuomenėje, bendruomenėje, švietimo, globos ar kitose socialinėse įstaigose, vykdančiose ugdymo funkcijas, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais.

3.6. **Socialinė pedagoginė pagalba** – progimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, klasės auklėtojų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

3.7. **Specialioji pedagoginė pagalba** – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą.

3.8. **Specialioji pagalba** – priemonių sistema, padedanti didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio ugdymosi veiksmingumą.

3.9. **Sveikatos priežiūros specialisto teikiama pagalba** – pagalba mokiniui saugojant ir stiprinant sveikatą, atliekant pirminę sveikatos priežiūrą, konsultuojant mokytojus, mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus). Sveikatingumo veiklos metodinės konsultacijos mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams).

3.10. **Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) teikiama pagalba** – padeda išsiaiškinti netinkamo elgesio, socialinės adaptacijos, mokymosi sunkumų, mokyklos nelankymo, nusikalstamumo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių priežastis.

4. Aprašas nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

5. Progimnazija užtikrina ne atsitiktinę, bet sistemine švietimo pagalbą, kuri apima žemų pasiekimų prevenciją, intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir kompensacines priemones žemiems pasiekimams spręsti.

II SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

6. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi progimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje.

7. Švietimo pagalbos uždaviniai:

7.1. tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;

7.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

7.3. bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali tinkamai dalyvauti privalomame švietime;

7.4. stiprinti mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimą bendrauti su mokiniais, turinčiais psichologinių, mokymosi problemų, vengiančiais lankyti progimnaziją;

7.5. stiprinti mokinių psichologinį atsparumą, kurti saugią ir palankią ugdymui(si) aplinką; ugdyti mokinių gyvenimo įgūdžius bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginiais darbuotojais, socialiniais darbuotojais ir socialiniais partneriais;

7.6. teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

8. Pagalbos teikimo principai:

8.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui laiduojamas pagalbos prieinamumas;

8.2. visuotinumai – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;

8.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis (informacine, psichologine, specialiąja pedagogine ir socialine, sveikatos priežiūros);

8.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais;

8.5. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

8.6. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio, šeimos ar konkrečias progimnazijos problemas;

8.7. konfidencialumas – konfidenciali informacija neatskleidžiama be mokinio ir / ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

9. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai. Švietimo pagalbos teikėjai yra psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, dalykų mokytojai, klasės vadovas, visuomenės sveikatos specialistas, bibliotekos vedėjas, profesinio orientavimo konsultantas, progimnazijos vadovai.

10. Švietimo pagalbos teikimo formos:

10.1. individualus darbas su mokiniu (turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių, mokomu namuose, iškilus mokymosi sunkumams ar individualioms problemoms, darbas su gabiu mokiniu);

10.2. darbas su klase ar grupe (grupinės konsultacijos, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, klasės valandėlės, grupinis darbas su gabiais mokiniais, psichologiniai ir sociologiniai tyrimai, karjeros planavimo informacijos sklaida, sveikatinimo veiklų vykdymas);

10.3. darbas su mokinio šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas);

10.4. darbas su progimnazijos bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

10.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą (su Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriumi Šiaulių mieste (toliau – VTAT), Šiaulių miesto pedagogine psichologine tarnyba (toliau – PPT) ir kt.

11. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

11.1. mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultavimas, siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save;

11.2. tiriamoji veikla, vykdoma siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį mokiniui, ugdymosi ir mokymosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas;

11.3. mokinio ar mokinių grupės ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi problemų turintiems mokiniams;

11.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinant sveikos gyvensenos įgūdžius;

11.5. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

11.6. prevencinė veikla, vykdoma siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus. (nusikalstamumo, progimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV / AIDS, patyčių, smurto ir teisės aktų pažeidimų prevencija);

11.7. tarpininkavimas, vykdomas siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus;

11.8. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiškai teikiamą pagalbą mokiniui.

IV SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

12. Švietimo pagalbą teikia progimnazijos darbuotojai pagal funkcijas, pareigybinius nuostatus ir direktoriaus įsakymu pavestus darbus.

13. Klasių vadovai:

13.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(-si) bei branda;

13.2. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;

13.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

13.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėję, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

13.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

13.6. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;

13.7. mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, informuoja progimnazijos VGK pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą;

13.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui (-si);

13.9. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas.

14. Dalykų mokytojai:

14.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;

14.2. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

14.3. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.) ir informuoja klasės vadovą, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

14.4. pritaiko (individualizuoja) dalykų bendrąsias programas specialiuųjų ugdymo(-si) poreikių turinčių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

14.5. teikia informaciją progimnazijos VGK apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą, individualizavimą;

14.6. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.;

14.7. teikia individualią pagalbą per pamoką;

14.8. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį;

14.9. siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

15. Progimnazijos pagalbos mokiniui specialistai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę ir specialiąją pedagoginę pagalbą.

16. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), rekomenduoja mokytojai, klasių vadovai, skiria progimnazijos vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu, prašo Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius Šiaulių mieste, jeigu tėvai nesirūpina vaiku.

17. Psichologas:

17.1. stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;

17.2. skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą progimnazijoje;

17.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių vadovais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;

17.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ugdymo(si) ir karjeros klausimais;

17.5. rūpinasi psichologinių krizių prevencija;

17.6. gilina progimnazijos bendruomenės narių žinias apie mokinių problemų sprendimą.

18. Socialinė pedagoginė pagalba, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinant jo saugumą progimnazijoje, teikiama mokiniui, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir kitiems progimnazijoje dirbantiems specialistams.

19. Socialinis pedagogas:

19.1. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos;

19.2. vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo);

19.3. bendradarbiauja su klasių vadovais, kitais specialistais, progimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

19.4. bendradarbiauja su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;

19.5. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau

19.6. suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

19.7. dirba su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, tabako, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą.

19.8. Progimnazija, teikdama socialinę pedagoginę pagalbą, bendradarbiauja su socialinę pagalbą teikiančiomis tarnybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis, kitais asmenimis.

20. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalbos veiksmingumą.

21. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama, kai ją skiria progimnazijos VGK ir / ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Progimnazijos VGK paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su Šiaulių PPT, tvirtina progimnazijos direktorius.

22. Logopedas:

22.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius progimnazijoje;

22.2. siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą, mokiniams turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų: sąrašą mokinių, kuriems numato teikti specialiąją pedagoginę (logopedo)

pagalbą suderina su progimnaziją aptarnaujančia PPT ir teikia tvirtinti progimnazijos vadovui, o jam ši sąrašą patvirtinus, pateikia progimnazijos VGK;

22.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, PPT specialistais, numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko.

23. Specialusis pedagogas:

23.1. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms;

23.2. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį (klasėje ar specialiojo pedagogo kabinete) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus;

23.3. pataria mokytojams, kaip pritaikyti, individualizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti ugdymo programas, pritaikytas ir individualizuotas bendrąsias programas;

23.4. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais.

Sveikatos priežiūros gimnazijoje paskirtis – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

24. Specialiosios pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi veiksmingumą.

25. Mokytojo padėjėjas:

25.1. padeda vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

25.2. padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis;

25.3. teikia teksto skaitymo ir konspektavimo bei kitas paslaugas.

26. Progimnazijos VGK:

26.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(si) / ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams, tariasi su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais dėl jos turinio, teikimo formos ir būdų;

26.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą, individualizavimą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų sutikimą, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

27. Sveikatos priežiūros specialistas:

27.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

27.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (progimnazijos stenduose, informaciniuose televizoriuose, renginiuose, viktorinose ir pan.) progimnazijos bendruomenei;

27.3. inicijuoja progimnazijos sveikatinimo projektų (programų) rengimą bei dalyvauja juos įgyvendinant;

27.4. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

27.5. dalyvauja skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

28. Profesinio orientavimo konsultantas:

28.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams, padeda susidaryti karjeros planus;

28.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles;

- 28.3. netradicinio ugdymo dienas, susitikimus;
- 28.4. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais klasių vadovus, mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).
- 29. Bibliotekos vedėjas:
 - 29.1. tenkina mokinių informacinius poreikius;
 - 29.2. organizuoja informacijos sklaidą stenduose, progimnazijos interneto svetainėje;
 - 29.3. organizuoja įvairius renginius progimnazijoje.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 30. Darbo patirtis, profesinė kompetencija ir progimnazijos darbuotojų bendradarbiavimas sudaro prielaidas tinkamai teikti mokiniams pedagoginę, specialiąją pedagoginę, socialinę psichologinę, informacinę pagalbą.
 - 31. Švietimo ir mokymosi pagalbos teikimo mokiniui tvarkos eiliškumas pateiktas Aprašo priede.
 - 32. Klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis Aprašo nuostatomis.
 - 33. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
 - 31. Aprašas skelbiamas progimnazijos el. dienyne „Mano dienyne“.
-

Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašo
priedas

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO EILIŠKUMAS

	Pagalbos gavėjas	Pagalbos teikėjas	Tėvų informavimas
I PAKOPA	MOKINYS	Mokytojas	Tėvai informuojami elektroninio dienyno skiltyje „Pastabos / pagyrimai“ ir / ar žinute elektroniniame dienyne.
II PAKOPA		Klasės vadovas	Tėvai informuojami žinute elektroniniame dienyne, tėvams neprisijungus – telefonu, esant poreikiui kviečiami.
III PAKOPA		Švietimo pagalbos specialistai (psichologas, socialinis pedagogas, logopedas, specialusis pedagogas, mokytojo padėjėjas, visuomenės sveikatos specialistas)	Tėvai informuojami žinute elektroniniame dienyne, arba kviečiami atvykti.
IV PAKOPA		Vaiko gerovės komisija	Tėvai informuojami ir esant poreikiui kviečiami į posėdį.
V PAKOPA		Progimnazijos vadovai	Tėvai kviečiami esant poreikiui.
VI PAKOPA		Kitos institucijos (Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius, Šiaulių PPT ir kt.)	Tėvai ankstesniuose pokalbiuose informuojami apie galimą informacijos teikimą kitoms institucijoms.